

Ammatillisista perustutkinnoista työelämään – Arviointi työllistymisen tukemisesta sekä urasuunnittelu- ja työelämävalmiuksista

2.5 Työllistymistä edistävä ohjaus ja tuki

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), johon kirjataan muun muassa tavoitteena olevat tutkinnon osat, aiempi osaaminen, osaamisen hankkimisen tarve ja tavat, yksilölliset ohjaus- ja tukitoimet sekä opiskelijan urasuunnitelma (laki 531/2017, asetus 673/2017). Opiskelijalla on oikeus saada eri oppimisympäristöissä sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen. Lisäksi opiskelijalla on oikeus henkilökohtaiseen ja muuhun tarpeelliseen opinto-ohjaukseen. Koulutuksen järjestäjä vastaa opetuksen ja ohjauksen toteutuksesta. (Laki 531/2017.)

Opetushallitus (2023) on julkaissut hyvän ohjauksen kriteerit, joiden tavoitteena on tukea ohjauksen laatua, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä huomioida ohjauksen kasvava merkitys oppivelvollisuuden laajennuttua. Kriteerien mukaan hyvä ohjaus tukee työelämäyhteistyötä ja työllistymistä vahvistamalla opiskelijoiden urasuunnittelu- ja työelämätaitoja. Ohjaus tukee opiskelijoiden tiedonhakua työmarkkinoista ja ammateista sekä vahvistaa heidän valmiuksiaan hyödyntää tietoa, tarkastella erilaisia vaihtoehtoja ja tehdä omaa uraa koskevia valintoja. Lisäksi ohjaus auttaa opiskelijoita tunnistamaan omia vahvuuksiaan, rakentamaan verkostoja ja kehittämään osaamistaan opinto- ja työuran muutostilanteissa. Samalla sen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan ammatillista- ja osaamisidentiteettiä sekä toimijuutta oman alan verkostoissa.

Nivelvaiheissa ohjauksen tehtävänä on tukea siirtymiä työhön, jatko-opintoihin tai tarvittaessa muihin palveluihin. Ohjaus on monialaista yhteistyötä, johon osallistuu koko oppilaitoksen henkilöstö ja tarpeen mukaan myös oppilaitoksen ulkopuolisia toimijoita, kuten työelämän ja työllisyyspalvelujen edustajia, opiskeluhuoltohenkilöstöä sekä huoltajia. Monialainen ohjaus mahdollistaa opiskelijoiden ohjaustarpeiden monipuolisen tunnistamisen sekä ohjauksen ja tuen kohdentamisen tarpeiden mukaan. (Opetushallitus 2023.)